

PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS

(ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)

2005. gada 6. oktobrī *

Apvienotās lietas T-22/02 un T-23/02

Sumitomo Chemical Co. Ltd, Tokija (Japāna),

Sumika Fine Chemicals Co. Ltd, Osaka (Japāna),

ko pārstāv M. Klusmans [*M. Klusmann*], advokāts, un V. Tērnere [*V. Turner*],
solicitor,

prasītāji,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv L. Piñataro-Nolina [*L. Pignataro-Nolin*] un
E. Velans [*A. Whelan*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja,

* Tiesvedības valoda — angļu.

par prasībām atcelt Komisijas 2001. gada 21. novembra Lēmumu 2003/2/EK par EKL 81. panta un EEZ līguma 53. panta piemērošanas procedūru (lieta COMP/E 1/37.512 — Vitamīni) (OV 2003, L 6, 1. lpp) daļā, kas attiecas uz prasītājiem.

EIROPAS KOPIENU
PIRMĀS INSTANCES TIESA(ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs I. Legāls [*H. Legal*], tiesneši P. Linda [*P. Lindh*], P. Mengoci [*P. Mengozzi*], I. Višņevska-Bjalecka [*I. Wyszniowska-Bialecka*] un V. Vadapals [*V. Vadapalas*],

sekretārs J. Plingers [*J. Plingers*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2004. gada 18. novembrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Prāvas priekšvēsture

- ¹ Ar 2001. gada 21. novembra Lēmumu 2003/2/EK par EKL 81. panta un EEZ līguma 53. panta piemērošanas procedūru (lieta COMP/E-1/37.512 — Vitamīni) (OV 2003, L 6, 1. lpp., turpmāk tekstā — “Lēmums”) Komisija 1. pantā konstatēja, ka vairāki uzņēmumi bija pārkāpuši EKL 81. panta 1. punktu un Eiropas Ekonomikas zonas

līguma (EEZ) 53. panta 1. punktu, piedaloties virknē atsevišķu vienošanos, kas iespaido divpadsmit dažādus vitamīnu tirgus, proti, A, E, B 1, B 2, B 5, B 6 vitamīnu, folskābes, C, D 3, H vitamīnu, beta karotīna un karotinoīdu tirgu. No Lēmuma 2. apsvēruma īpaši izriet, ka šo vienošanos ietvaros attiecīgie uzņēmumi ir noteikuši dažādu produktu cenas, sadalījuši pārdošanas kvotas, kopīgi nolēmuši un īstenojuši cenu paaugstinājumu, publicējuši paziņojumus par cenām saskaņā ar vienošanos, pārdevuši produktus par cenām saskaņā ar vienošanos, izveidojuši vienošanās ievērošanas uzraudzības un kontroles mehānismu un piedalījušies regulāru sapulču sistēmā, lai īstenotu savus plānus.

- 2 Starp šiem uzņēmumiem ir Japānas uzņēmumi *Sumitomo Chemical Co. Ltd* (turpmāk tekstā — *Sumitomo*) un *Sumika Fine Chemicals Co. Ltd* (turpmāk tekstā — “*Sumika*”), kuras tika atzītas par atbildīgām par pārkāpumiem Kopienas un EEZ H vitamīna (ko pazīst arī kā biotīnu) un folskābes tirgū [Lēmuma 1. panta 1. punkta j) un k) apakšpunkts].
- 3 Lēmuma 1. panta 2. punkta k) un l) apakšpunktā Komisija konstatēja, ka pārkāpumi, kuros piedalījās *Sumitomo* un *Sumika*, ilga, attiecīgi, no 1991. gada oktobra līdz 1994. gada aprīlim un no 1991. janvāra līdz 1994. gada jūnijam.
- 4 Lēmuma 2. pantā uzņēmumiem, kas atzīti par atbildīgiem par konstatētajiem pārkāpumiem, tika pavēlēts nekavējoties izbeigt pārkāpumus, ciktāl tie to vēl nebija izdarījuši, un turpmāk atturēties no darbībām vai uzvedības, kas konstatētas kā pārkāpums, kā arī no ikviena cita pasākuma ar identisku vai līdzvērtīgu mērķi vai iedarbību.

- 5 Komisija uzlika naudas sodus par pārkāpumiem, kas konstatēti A, E, B 2, B 5, C, D 3 vitamīnu, beta karotīna un karotinoīdu tirgū, taču tā neuzlika naudas sodus par pārkāpumiem, kas konstatēti B 1, B 6, H vitamīnu un folskābes tirgū (Lēmuma 3. pants).
- 6 No Lēmuma 645.–649. apsvēruma izriet, ka šajos pēdējos minētajos tirgos konstatētie pārkāpumi ir beigušies vairāk nekā piecus gadus pirms brīža, kad Komisija uzsāka izmeklēšanu, un ka tāpēc šiem pārkāpumiem bija piemērojams 1. pants Padomes 1974. gada 26. novembra Regulā (EEK) Nr. 2988/74 attiecībā uz noilguma termiņiem procesuālās darbībās un sankciju piemērošanā atbilstīgi Eiropas Ekonomikas kopienas transporta un konkurences noteikumiem (OV L 319, 1. lpp.).
- 7 Tā, konkrēti, *Sumitomo* un *Sumika* netika piemēroti naudas sodi.
- 8 No Lēmuma (650. apsvēruma) izriet arī tas, ka abi šie uzņēmumi, atbildot uz paziņojumiem par iebildumiem, apgalvoja, ka, tā kā par pārkāpumiem, kuros tie, saskaņā ar apgalvoto, ir piedalījušies, ir iestājies noilgums, tad Komisija par tiem vairs nevar pieņemt lēmumu.
- 9 Lēmumā (651. apsvērumā) Komisija noraidīja šos argumentus, uzsverot, ka “noteikumi par noilgumu attiecas tikai uz naudas sodu vai sankciju piemērošanu” un ka “tie neietekmē Komisijas tiesības izmeklēt lietas, kuru priekšmets ir vienošanās, un attiecīgā gadījumā pieņemt aizliegumu lēmumus”.

Process un lietas dalībnieku prasījumi

- 10 Ar atsevišķiem prasības pieteikumiem, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegti 2002. gada 7. februārī, *Sumitomo* un *Sumika* cēla šīs prasības, kas attiecīgi tika reģistrētas ar numuriem T-22/02 un T-23/02.
- 11 Ar Pirmās instances tiesas pirmās palātas priekšsēdētāja 2004. gada 30. aprīļa rīkojumu lietas T-22/02 un T-23/02 kā saistītas tika apvienotas mutvārdu procesā un galīgā sprieduma taisīšanai, atbilstoši Pirmās instances tiesas Reglamenta 50. pantam.
- 12 Saskaņā ar Reglamenta 14. pantu un pēc pirmās palātas priekšlikuma Pirmās instances tiesa, uzklusot lietas dalībniekus atbilstoši minētā Reglamenta 51. pantam, nolēma nodot lietu izskatīšanai paplašinātā sastāvā.
- 13 Tā kā Pirmās instances tiesas palātu sastāvs mainījās un tika noteikts, ka tiesnesis referents darbojas ceturtajā palāta, tad šīs lietas tika nodotas izskatīšanai ceturtajai palātai paplašinātā sastāvā.
- 14 Pēc tiesneša referenta ziņojuma uzklusīšanas Pirmās instances tiesa (ceturta palāta paplašinātā sastāvā) nolēma sākt mutvārdu procesu.

- 15 Lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un atbildes uz Pirmās instances tiesas mutvārdu jautājumiem tika uzklausi 2004. gada 18. novembra tiesas sēdē.
- 16 Lietā T-22/02 *Sumitomo* prasa Pirmās instances tiesai atcelt Lēmumu daļā, kas uz to attiecas, un piespriest atbildētajai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 17 Lietā T-23/02 *Sumika* prasa Pirmās instances tiesai atcelt Lēmumu daļā, kas uz to attiecas, un piespriest atbildētajai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 18 Katrā no apvienotajām lietām Komisija prasa Pirmās instances tiesai prasību noraidīt un piespriest prasītājiem atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par prasījumiem atcelt aktu

- 19 Prasītāji izvirza divus savas prasības pamatus, attiecīgi, Komisijas pilnvaru konstatēt pārkāpumu noilgumu un neesamību Komisijas kompetencē.

1. *Par pirmo pamatu: Komisijas pilnvaru konstatēt pārkāpumus noilgumu*

- 20 Prasītāji apgalvo, ka attiecībā uz tiem Komisija konkrētajā gadījumā nevarēja pieņemt aizlieguma lēmumu, jo tās pilnvarām bija iestājies noilgums, pirmkārt, pamatojoties uz Regulas Nr. 2988/74 1. pantā paredzēto noilguma termiņu un, otrkārt, pamatojoties uz dažiem vispārējiem Kopienų tiesību principiem.

Pirmā daļa: Regulas Nr. 2988/74 piemērošana

Lietas dalībnieku argumenti

- 21 Prasītāji norāda, ka Komisijas pilnvaras uzlikt naudas sodu vai sankcijas par Kopienų konkurences tiesību pārkāpumu ir pakļautas piecu gadu noilguma termiņam, pamatojoties uz Regulas Nr. 2988/74 1. pantu, un ka Komisija pati ir atzinusi, ka šis termiņš attiecībā uz prasītājiem ir izbeidzies.
- 22 Prasītāji uzskata, ka oficiāls aizlieguma lēmums, tāds kā attiecībā uz tiem pieņemtais, ir jākvalificē kā “sankcija” minētā panta nozīmē, jo rezultātā tam ir vismaz triju veidu sodoša iedarbība.
- 23 Pirmkārt, tā kā Lēmumā ir konstatēts konkurences tiesību pārkāpums, kā tiek apgalvots, pasaules mēroga vienošanās ietvaros, tas varētu izraisīt to, ka tiek ierosinātas citas lietas dalībvalstīs, kurās noteikumi attiecībā uz noilgumu ir atšķirīgi, un pat citās valstīs; Komisijas konstatējumus varētu izmantot par pierādījumiem šo

lietu ietvaros, kas prasītājiem nozīmētu, mazākais, ļoti augstas izmaksas savas aizstāvības nodrošināšanai. Otrkārt, sakarā ar prasītāju civiltiesisko atbildību tos varētu iesūdzēt valsts tiesās trešās personas, kas gribētu balstīties uz Lēmumu, lai prasītu zaudējumu atlīdzību. Treškārt, Lēmums smagi aizskar prasītāju reputāciju, tāpat kā to aizskartu arī negatīvā reklāma, kas izrietētu no trešo personu iesniegtajām civilprasībām.

24 Prasītāji norāda, ka Regulas Nr. 2988/74 mērķis, saskaņā ar tās preambulu, ir ieviest noilguma principu, lai nodrošinātu tiesisko drošību gan attiecībā uz naudas sodu, gan citām sankcijām. Iemesls, kādēļ noteiktā tiesību sistēmā ir ieviesti noilguma termiņi, kādi ir Regulā Nr. 2988/74 paredzētie, ir nodrošināt, ka šīs tiesību sistēmas labas darbības interesēs pārkāpumos, kas izdarīti pirms ilga laika, vainojamie vairs netiktu saukti pie atbildības un sodīti. Tiesiskā drošība, tiesiskums un administrācijas efektivitāte prasa, lai pēdējā minētā savus resursus un nodokļu maksātāju naudu izmantotu, ierosinot lietas par pastāvošiem, nevis pagātnes pārkāpumiem. Tāpēc, sākot ar zināmu brīdi, uzņēmumiem ne vien vairs nevajadzētu uzlikt naudas sodus, bet tiem arī vairs nevajadzētu baidīties, ka tiem tiktu adresēts lēmums, ar kuru konstatē pārkāpumu, ar no tā izrietošo sodošo iedarbību.

25 No tā izriet, ka, piemērojot Regulu Nr. 2988/74, Komisija ne tikai nevarēja prasītājiem uzlikt naudas sodu, bet arī attiecībā uz tiem pieņemt aizlieguma lēmumu, ar kuru konstatē pārkāpumu.

26 Atbildētāja apgalvo, ka Regulas Nr. 2988/74 1. panta 1. punktu, lasot to kontekstā un ņemot vērā šīs regulas pieņemšanas vēsturi, nevar interpretēt tā, ka tas ir piemērojams naudas sodiem vai sankcijām, kam būtu citāds, nevis tikai mantisks raksturs, uz ko attiecas šīs regulas preambulā minētie tiesību akti. Minētajā pantā termini “naudas sods” un “sankcijas” ir izmantoti tieši tāpēc, lai vienam noilguma

režīmam varētu pakļaut visas mantiskās sankcijas, kas minētajos tiesību aktos apzīmētas vai nu ar vārdu “naudas sods”, vai ar vārdu “sankcijas”. Tā kā sākotnējā Komisijas iesniegtajā Regulas priekšlikumā un divos sekojošajos grozītajos priekšlikumos ir izmantots dubultais termins “naudas sods (sankcijas)”, tas liecina, ka abi termini tika izmantoti kā sinonīmi. Ekonomikas un sociālo lietu komitejas [šobrīd sauktas par Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju (turpmāk tekstā — “EESK”)] 1972. gada 29. jūnija atzinuma pirmais teikums (“Regulas priekšlikums attiecas tikai uz pilnvarām uzlikt un piedzīt naudas sodus par to normu pārkāpumu, kas saskaņā ar EEK dibināšanas līgumu pieņemtas transporta un konkurences tiesību jomā”), savukārt rāda, ka minētā Komiteja Regulas priekšlikumu bija sapratusi kā tādu, kas attiecas tikai uz naudas sodiem plašā nozīmē, ieskaitot kavējuma naudas.

27 Atbildētāja jebkurā gadījumā uzskata, ka jebkuru sankciju, ko uzlikusi trešās valsts konkurences iestāde, vai jebkuru valsts tiesas spriedumu, kurā piespriests atļūdzināt zaudējumus, nekādā gadījumā nevar kvalificēt kā Komisijas uzliktu sankciju. Turklāt reputācijas aizskārums, augstākais, būtu Lēmuma pieņemšanas netiešas sekas un nevarētu tikt uzskatīts par sankciju. Turklāt prasītāji ir sajaukuši lēmuma, ar kuru konstatē pārkāpumu, pieņemšanu un publicēšanu. Tikai publicēšana varētu potenciāli apdraudēt adresāta intereses, tāpēc vien nebūdamā sankcija.

28 Replikas rakstā prasītāji apgalvo — ja, piemērojot Regulu Nr. 2988/74, Komisijai vairs nav pilnvaru uzlikt uzņēmumiem pienākumu izbeigt konstatēto pārkāpumu, kā arī uzlikt naudas sodus un kavējuma naudas pārkāpuma gadījumā, no tā nepieciešami izriet, ka tai nav arī netieši norādītu (implicītu) pilnvaru konstatēt attiecīgo pārkāpumu (Tiesas 1983. gada 2. marta spriedums lietā 7/82 GVL/ Komisija, *Recueil*, 483. lpp., 23. punkts).

29 Prasītāji atzīmē, ka, Tiesai interpretējot Kopienu tiesības, tā izmanto vārdu acīmredzamo nozīmi, tiesību aktu kontekstu, normas mērķi un tikai pakārtoti —

pieņemšanas vēsturi (ģenerālvokāta Ticano [*Tizzano*] secinājumi, kas ir par pamatu Tiesas 2001. gada 4. oktobra spriedumam lietā C-133/00 *Bowden* u.c. *Recueil*, I-7031., I-7033. lpp., 28.–30.punkts). Tiesību normas pieņemšanas vēstures materiālus pašus nevar uzskatīt par tādiem, kas skaidri pauž regulas autoru nodomu (Pirmās instances tiesas 1999. gada 25. marta spriedums lietā T-102/96 *Gencor*/Komisija, *Recueil*, II-753. lpp., 128. un 129. punkts). Konkrētajā lietā nav svarīga nozīme, kādā EESK saprata Regulas priekšlikumu, bet gan tās galīgās redakcijas teksts.

- 30 Regulas Nr. 2988/74 1. panta redakcija ir skaidra un nepārprotama. Nav nekādu šaubu, ka lēmums, ar kuru konstatē pārkāpumu, savas sodošās iedarbības un klasiskā sodīšanas mērķa dēļ faktiski ir sankcija minētā panta nozīmē. Atbildētāja pati to pieļauj, atzīstot, ka tā ir pieņēmusi lēmumu, aizstāvot tādas intereses kā “sekmēt priekšzīmīgu uzvedību” un “atturēt no jebkāda recidīva”, proti, divas intereses, kas, saskaņā ar prasītāju viedokli, atbilst ikvienas sankcijas klasiskajam mērķim. Tie uzsver, no vienas puses, ka no ģenerālvokāta Reišla [*Reischl*] secinājumiem (510. un 516. punkts) lietā, kurā pieņēma iepriekš minēto spriedumu *GVL*/Komisija, turklāt izriet, ka atbildētāja jau lietā, kurā tika pieņemts šis spriedums, atzina — lēmumam, ar kuru konstatē pārkāpumu, ir arī sankcijas iedarbība, jo tas tiek publicēts “Oficiālajā Vēstnesī”, un, no otras puses, ka Tiesa savā 1970. gada 15. jūlija spriedumā *ACF Chemiefarma*/Komisija (lieta 41/69, *Recueil*, 661. lpp., 104. punkts) piešķīra lēmuma publicēšanai papildu sankcijas iedarbību.

- 31 Prasītāji īpaši uzsver faktu, ka dalībvalsts vai trešās valsts tiesa varētu izmantot Komisijas konstatācijas kā “pirmajā acu uzmetienā pietiekamus pierādījumus”, ko prasītājiem būtu īpaši grūti atspēkot, sevišķi Eiropas Savienības dalībvalstīs. Tie šajā sakarā min Austrālijas, Amerikas Savienoto Valstu un Kanādas tiesu iestāžu lēmumus, kā arī Tiesas 2000. gada 14. decembra spriedumu lietā *Masterfoods* un *HB* (C-344/98, *Recueil*, I-11369. lpp., 49.–52. punkts). Tie norāda, ka atbildētāja pati savos procesuālajos rakstos netieši atzīst šādu iespēju, ciktāl, atbildot uz otro pamatu, tā min “interesi ļaut aizskartajām personām vērsties valstu tiesās, kuras

izskata civillietas”, kā leģitīmu interesi, kas tai dod tiesības pieņemt lēmumu, ar kuru konstatē pārkāpumu (skat. zemāk 122. punktu).

32 Prasītāji piebilst — to, ka Regula Nr. 2988/74 ir piemērojama lēmumiem, ar kuriem konstatē pārkāpumu, neapšaubā arī tiesību aktu konteksts. Tie norāda, ka termina “sankcija” izmantošana minētās Regulas 1. pantā nav izskaidrojama, kā to apgalvo atbildētāja, ar nepieciešamību citādi nosauktās mantiskās sankcijas pakļaut kopējam noilguma režīmam. Termins “naudas sods” būtu skaidri ietvēris arī mantisko sankciju, ko paredz Padomes 1960. gada 27. jūnija Regula Nr. 11 par diskriminācijas atcelšanu pārvadājumu likmēs un nosacījumos, īstenojot Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līguma 79. panta 3. punktu (OV 1960, 52, 1121. lpp.).

33 Atbildētāja savā atbildē uz repliku apstrīd argumentu, ko prasītāji izsecina no iepriekš minētā sprieduma lietā *GVL/Komisija*, īpaši precizējot, ka šajā spriedumā Tiesa nenoteica, ka netieši norādītās pilnvaras pieņemt lēmumus, ar kuriem konstatē pārkāpumu, tieši izriet no pilnvarām pavēlēt to izbeigt un uzlikt naudas sodu, ko tieši piešķir tiesību akti, bet gan to, ka visu šo pilnvaru kopējais pamats ir EKL 83. un 85. pants. Turklāt atbildētāja noraida prasītāju sniegto iepriekš minētā sprieduma lietā *ACF Chemiefarma/Komisija* interpretāciju.

Pirmās instances tiesas vērtējums

34 Ievadā ir jāuzsver, ka Komisija ir atbildīga par Kopienas konkurences politikas īstenošanu un vadību. Šādi ar EKL 85. panta 1. punktu — kas šajā jomā ir Komisijai EKL 211. pantā piešķirtās vispārējās uzraudzības funkcijas specifiska izpausme —

Komisijai piešķirts uzdevums uzraudzīt EKL 81. un 82. pantā noteikto principu piemērošanu, un ar noteikumiem, kas pieņemti, pamatojoties uz EKL 83. pantu, tai ir piešķirtas plašas pilnvaras (Tiesas 1991. gada 28. februāra spriedums lietā C-234/89 *Delimitis*, *Recueil*, I-935. lpp., 44. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā *Masterfoods* un *HB*, 46. punkts; Pirmās instances tiesas 1992. gada 18. septembra spriedums lietā T-24/90 *Automec*/Komisija, *Recueil*, II-2223. lpp., 73. un 74. punkts).

35 Pilnvaru, ko Komisijai piešķir Padomes 1962. gada 6. februāra Regula Nr. 17, Pirmā regula par Līguma [81.] un [82.] panta īstenošanu (OV 13, 204. lpp.), kas šajā lietā ir piemērojama *ratione temporis*, mērķis tāpat ir ļaut tai pildīt uzdevumu, ko tai piešķir EKL 85. pants, proti, uzraudzīt konkurences noteikumu ievērošanu kopējā tirgū (Tiesas 2004. gada 7. janvāra spriedums apvienotajās lietās C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P un C-219/00 P *Aalborg Portland* u.c./Komisija, *Recueil*, I-123. lpp., 54. punkts, un Pirmās instances tiesas 2001. gada 20. februāra spriedums lietā T-112/98 *Mannesmannröhren-Werke*/Komisija, *Recueil*, II-729. lpp., 61. un 66. punkts). Vispārējām interesēm atbilst izvairīšanās no prakses un darbībām, kas vērstas pret konkurenci, tās atklāt, kā arī piemērot tām sankcijas (iepriekš minētais spriedums lietā *Aalborg Portland* u.c./Komisija, 54. punkts).

36 Šādi Regula Nr. 17 ir piešķirusi Komisijai tiesības uzlikt uzņēmumiem pienākumu izbeigt konstatēto pārkāpumu, kā arī pārkāpuma gadījumā uzlikt naudas sodus un kavējuma naudas. Pilnvaras šādā nolūkā pieņemt lēmumus automātiski ietver pilnvaras konstatēt attiecīgo pārkāpumu (iepriekš minētais spriedums lietā *GVL*/Komisija, 23. punkts).

37 Pārkāpuma izbeigšana, pirms Komisija ir pieņēmusi lēmumu, kā tāda nav apstāklis, kas liegtu Komisijai īstenot pilnvaras konstatēt konkurences noteikumu pārkāpumu un piemērot sankcijas. Šajā sakarā Tiesa jau ir nospriedusi, pirmkārt, ka Komisijas pilnvaras uzlikt sankcijas nekādā gadījumā negatīvi neietekmē fakts, ka darbība, kas

veido pārkāpumu, un tās kaitīgā iedarbība ir beigusies (iepriekš minētais spriedums lietā *ACF Chemiefarma*/Komisija, 175. punkts), un, otrkārt, ka Komisija var pieņemt lēmumu, ar kuru konstatē pārkāpumu, ko attiecīgais uzņēmums jau ir izbeidzis, tomēr ar nosacījumu, ka iestādei ir leģitīmas intereses to darīt (iepriekš minētais spriedums lietā *GVL*/Komisija, 24. punkts).

38 Konkrētajā lietā Komisija Lēmumā attiecībā uz prasītājiem tikai konstatēja, ka tie ir pārkāpuši EKL 81. panta 1. punktu un EEZ līguma 53. panta 1. punktu, piedaloties vienošanās, kas iespaido H vitamīna (*Sumitomo* gadījumā, no 1991. gada oktobra līdz 1994. gada aprīlim) un folskābes (*Sumika* gadījumā, no 1991. gada janvāra līdz 1994. gada jūnijam), attiecīgi, Kopienas un EEZ tirgus, un vienīgi pavēlēja atturēties no šādu darbību vai uzvedības recidīva vai no ikviena cita pasākuma ar identisku vai līdzvērtīgu mērķi vai iedarbību. Taču Komisija prasītājiem neuzlika naudas sodu, pamatojot, ka tie bija beiguši savu dalību minētajās vienošanās vairāk nekā piecus gadus pirms Komisijas izmeklēšanas sākuma, kas atbilstoši Regulas Nr. 2988/74 1. pantam nozīmēja iestādes pilnvaru uzlikt naudas sodu noilgumu.

39 Pirmā pamata pirmajā daļā prasītāji pēc būtības pārmet Komisijai, ka tā pārkāpusi šo pēdējo minēto pantu, ciktāl tajā paredzētais noilgums, viņuprāt, attiecās arī uz pilnvarām konstatēt attiecīgo pārkāpumu. Konkrētāk, tie uzsver, pirmkārt, ka lēmums, ar kuru konstatē pārkāpumu, ietilpst jēdzienā "sankcijas", ko Komisija nevar uzlikt pēc attiecīgajā normā minētā noilguma termiņa beigām, un, otrkārt, ka pilnvaru uzlikt naudas sodu izbeigšanās noilguma ceļā nepieciešami nozīmē to, ka ir zudušas netieši norādītās pilnvaras konstatēt pārkāpumu.

40 Tāpēc pirmkārt ir svarīgi noteikt, vai, kā to apgalvo prasītāji, Regulas Nr. 2988/74 1. panta 1. punktā paredzētais noilgums atteicas uz Komisijas pilnvarām konstatēt EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumu.

41 Regulas Nr. 2988/74 1. panta 1. punkts nosaka, ka “Komisijas pilnvaras uzlikt soda naudu [naudas sodu] vai piemērot citas sankcijas par Eiropas Ekonomikas kopienas transporta vai konkurences noteikumu pārkāpšanu ir pakļautas šādiem noilguma termiņiem:

a) trīs gadi gadījumā, ja pārkāpti noteikumi attiecībā uz uzņēmumu vai uzņēmumu apvienību pieteikumiem vai paziņojumiem, attiecībā uz informācijas pieprasījumiem vai uz izmeklēšanas veikšanu;

b) pieci gadi visu pārējo pārkāpumu gadījumā”.

42 Veicot minētās normas gramatisku interpretāciju, ir jāņem vērā tas, ka Kopienas tiesību dokumenti ir sastādīti vairākās valodās un ka dažādajām valodu versijām ir vienāds spēks; šādi Kopienas tiesību normas interpretācija ietver valodu versiju salīdzināšanu (Tiesas 1982. gada 6. oktobra spriedums lietā 283/81 *CILFIT*, *Recueil*, 3415. lpp., 18. punkts).

43 Šajā sakarā ir jāuzsver — Regulas Nr. 2988/74 1. panta 1. punkta redakcija gandrīz visās valodu versijās norāda, ka noilgumam ir pakļautas Komisijas pilnvaras uzlikt naudas sodu vai sankcijas. Neviena valodu versija nenorāda uz noilgumu attiecībā uz faktiem vai pārkāpumiem vai uz Komisijas pilnvarām konstatēt pārkāpumus. Tāpēc ir svarīgi noskaidrot, kāda nozīme ir terminam “sankcijas”, kas minētajā normā atrodas blakus terminam “naudas sods”, lai pārbaudītu, vai, kā prasītāji to apgalvo, šis termins ietver arī lēmumu, ar kuru konstatē pārkāpumu.

- 44 Lai gan vairumā valodu versiju šim terminam, ja to aplūko atsevišķi, var būt plašāka nozīme nekā terminam “naudas sods”, kas apzīmē tikai mantiskas dabas sankcijas, pastāv valodu versijas (proti, zviedru un somu valodas versijas), kurās šis termins, tāpat kā pirms tā esošais termins “naudas sods”, apzīmē obligāti mantiskas sankcijas.
- 45 Aplūkojot 1. panta virsrakstu, ir secināmi nedaudz pretrunīgi interpretācijas elementi. Proti, dažās Regulas Nr. 2988/74 valodu versijās šajā virsrakstā ir minēts darbību vai procedūru noilgums, proti, izmantotie termini varētu likt domāt, ka attiecīgajā normā minētā noilguma piemērojamība pārsniedz tikai pilnvaras piemērot sankcijas pārkāpumiem, un ietvertu pašu iespēju veikt darbību vai procedūru, kuras mērķis ir gluži vienkārši noteikt pārkāpumus. Citās versijās virsraksts ietver tādus terminus, piemēram, terminu “poursuites” (franču valodas versijā) un “vervolging” (holandiešu valodas versijā), kas, pretēji terminiem “darbība” vai “procedūra”, skaidri ietver domu par darbību ar represīvu mērķi. Dāņu valodas versijā virsraksts min pilnvaru uzlikt “ekonomiskas sankcijas” noilgumu.
- 46 Atbilstoši iedibinātai judikatūrai, lai gan nepieciešamība Kopienas regulas interpretēt vienveidīgi izslēdz iespēju atsevišķi aplūkot noteiktu dokumentu, bet gan prasa šaubu gadījumā to interpretēt un piemērot saskaņā ar citās valodās sastādītām versijām, gadījumā, ja pastāv atšķirības starp šīm versijām, attiecīgā norma ir jāinterpretē, vadoties pēc regulējuma, kura daļa tā ir, vispārējās sistēmas un mērķa (Tiesas 1979. gada 12. jūlija spriedums lietā 9/79 *Koschniske, Recueil*, 2717. lpp., 6. punkts; Tiesas 1995. gada 28. marta spriedums lietā 100/84 Komisija/Apvienotā Karaliste, *Recueil*, 1169. lpp., 17. punkts, un Tiesas 2003. gada 20. novembra spriedums lietā C-152/01 *Kyocera Electronics Europe, Recueil*, I-13821. lpp., 33. punkts; Pirmās instances tiesas 2000. gada 26. septembra spriedums lietā T-80/97 *Starway/Padome, Recueil*, II-3099. lpp., 81. punkts).

47 Vispārīgāk, interpretējot Kopienu tiesību normu, turklāt ir jāņem vērā ne tikai tās redakcija, bet arī tās konteksts un regulējuma, kura daļa tā ir, mērķi (Tiesas 1983. gada 17. novembra spriedums lietā 292/82 *Merck, Recueil*, 3781. lpp., 12. punkts), kā arī Kopienu tiesību normu kopums (iepriekš minētais spriedums lietā *CILFIT*, 19. punkts).

48 No kontekstuālās un teleoloģiskās interpretācijas viedokļa ir jāatgādina — kā izriet no atbildētājas lietai pievienotā Komisijas 1971. gada 23. decembra priekšlikuma (COM(71) 1514 *final*), Regulas Nr. 2988/74 pieņemšana bija Kopienas likumdevēja atbilde uz norādēm, kas izrietēja no Tiesas 1970. gada spriedumiem lietās par vienošanos hinīna tirgū (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *ACF Chemiefarma*/Komisija, 18.–20. punkts), kas tika atkārtotas 1972. gadā spriedumos lietās, kuras attiecās uz vienošanos krāsvielu tirgū (skat. it īpaši Tiesas 1972. gada 14. jūlija spriedumu lietā 52/69 *Geigy*/Komisija, *Recueil*, 787. lpp., 21. punkts), kuros Tiesa, norādījusi, ka akti, kuri regulē Komisijas pilnvaras uzlikt naudas sodu konkurences noteikumu pārkāpuma gadījumā, neparedz nekādu noilgumu, uzsvēra: lai noilgums varētu pildītu funkciju nodrošināt tiesisko drošību, iepriekš bija jānosaka noilguma termiņš un šī termiņa noteikšana un piemērošanas kārtība ietilpst Kopienas likumdevēja kompetencē.

49 Ir jānorāda, ka Regulas Nr. 2988/74 pirmajā apsvērumā ir konstatēts: “saskaņā ar Eiropas Ekonomikas kopienas transporta un konkurences noteikumiem Komisija ir pilnvarota uzlikt soda naudas [naudas sodus] un kavējuma naudas maksājumus un citas sankcijas uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām, kas pārkāpj Kopienas tiesību aktus attiecībā uz informāciju vai izmeklēšanu vai attiecībā uz diskriminācijas un dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas aizliegumu, kā arī uz aizliegtām vienošanām”, un tur arī ir konstatēts, ka “šajos noteikumos nekas nav teikts par noilguma termiņu”.

- 50 Šīs regulas otrajā apsvērumā turklāt ir norādīts, ka “juridiskās noteiktības [tiesiskās drošības] interesēs ir nepieciešams, lai tiktu ieviests noilguma princips un lai tiktu noteikti īstenošanas noteikumi, un [ka], lai jautājums tiktu aptverts pilnībā, ir nepieciešams, lai noteikums par noilgumu tiktu noteikts ne tikai attiecībā uz pilnvarām uzlikt soda naudas [naudas sodus] vai sodus, bet arī attiecībā uz pilnvarām izpildīt lēmumus, kuri uzliek soda naudas [naudas sodus] un kavējuma naudas maksājumus un citas sankcijas”.
- 51 Trešajā apsvērumā ir precizēts, ka šī regula ir “jāpiemēro attiecīgajiem noteikumiem Regulā Nr. 11 [..], [Regulā Nr. 17] [..] un Padomes 1968. gada 19. jūlija Regulā (EEK) Nr. 1017/68, ar ko konkurences noteikumus attiecina uz pārvadājumiem pa dzelzceļu, autoceļiem un iekšējiem ūdensceļiem [OV L 175, 1. lpp.]”.
- 52 Bet, kā to atbildētāja atbilstoši norādīja, lai gan Regula Nr. 17 un Regula Nr. 1017/68 paredzēja Komisijas pilnvaras uzlikt “naudas sodu” (skat. Regulas Nr. 17 15. pantu un Regulas Nr. 1017/68 22. pantu), Regula Nr. 11 dod Komisijai tiesības uzlikt “sankcijas” (skat. Regulas Nr. 11 17. un 18. pantu). Šajā pēdējā regulā minētās “sankcijas” būtībā galvenokārt ir mantiskas, kā tas izriet, pirmkārt, no fakta, ka vienmēr tiek noteikts sankcijas maksimālais apjoms, kas izteikts norēķina vienībās vai kā par pārvadājumu saņemtās vai prasītās maksas reizinājums, un, otrkārt, no fakta, ka ir paredzēts — šīs sankcijas “īsteno [izpilda], kā paredzēts Līguma 192. pantā [jaunajā redakcijā — EKL 256. pantā]”, kas attiecas uz “Padomes vai Komisijas lēmumiem, kas uzliek finansiālas saistības personām, kuras nav valstis” un kas atbilstoši šim pantam “ir izpildāmi”. (skat. Regulas Nr. 11 17., 18. un 23. pantu).
- 53 Šādos apstākļos tas, ka Regulas Nr. 2988/74 1. panta 1. punktā papildus terminam “naudas sods” ir izmantots termins “sankcijas”, ir pamatojams ar nepieciešamību izskaidrot faktu, ka šajā normā paredzētais noilgums attiecas arī uz pilnvarām uzlikt mantiskas sankcijas, kas nav kvalificēts kā naudas sods, tādas kā Regulā Nr. 11 minētās.

54 Prasītāju arguments, saskaņā ar kuru šis paskaidrojums nebija nepieciešams, jo termins “naudas sods” var aptvert arī Regulā Nr. 11 minētās sankcijas tā, ka Regulas Nr. 2988/74 1. panta 1. punktā ietvertā termina “sankcijas” Komisijas veiktā interpretācija atņemtu šim terminam lietderīgu iedarbību, nav pārliecinošs.

55 Tiešām, veicot kontekstuālu interpretāciju, ir jāuzsver, ka Regulas Nr. 2988/74 normas, kuras attiecas uz noilgumu saistībā ar “piemērošanu”, proti, uz “Komisijas pilnvaru piemērot lēmumus, ar ko uzliek soda naudas [naudas sodus], kavējuma naudas maksājumus vai citas sankcijas par Eiropas Ekonomikas kopienas transporta vai konkurences noteikumu pārkāpšanu” (4. pants) noilgumu, liecina, ka Kopienas likumdevējs, pieņemot minēto regulu, nav izmantojis terminu “naudas sods”, lai apzīmētu ikvienu mantiska rakstura sankciju. Īpaši, atbilstoši 5. pantam, piemērošanas noilgumu pārtrauc vai nu lēmuma paziņošana, ar ko maina sākotnējo naudas soda, kavējuma naudas maksājuma vai citas sankcijas apmēru vai noraida pieteikumu to mainīt, vai jebkura Komisijas vai dalībvalsts rīcība pēc Komisijas pieprasījuma, lai veiktu naudas soda, kavējuma naudas vai citu sankciju piespiedu piedziņu. Norādes uz sankcijas apmēru un piespiedu piedziņu liecina, ka Kopienas likumdevējs nav izmantojis terminu “sankcijas”, lai apzīmētu cita veida, nevis mantiskas sankcijas.

56 Šajā sakarā no Regulas Nr. 2988/74 trešā apsvēruma, kurā precizēts, ka šī regula ir “jāpiemēro arī turpmāko regulu attiecīgajiem noteikumiem Eiropas Ekonomikas kopienas tiesību jomā attiecībā uz transportu un konkurenci”, nevar secināt, ka Kopienas likumdevējs, Regulas Nr. 2988/74 1. panta 1. punktā blakus terminam “naudas sodi” minot terminu “sankcijas”, būtu vēlējies pakļaut noilgumam visas pilnvaras uzlikt sankcijas, ieskaitot nemantiska rakstura sankcijas, kas, iespējams, varētu tikt piešķirtas Komisijai transporta un konkurences regulējumā.

57 Šādu secinājumu nepieļautu minētā panta kontekstuāla interpretācija, ņemot vērā citas Kopienas tiesību normas. Šajā sakarā ir jāanalizē Komisijas 1978. gada 6. aprīļa Lēmumā Nr. 715/78/EOTK par noilgumu attiecībā uz procesuālām darbībām un izpildi Eiropas Ogļu un tērauda kopienas dibināšanas līguma piemērošanas jomā [neoficiāls tulkojums] (OV L 94, 22. lpp.) ietvertie apsvērumi un normas.

58 Šī lēmuma, kas pieņemts apmēram četrus gadus pēc Regulas Nr. 2988/74 pieņemšanas, apsvērumi un normas acīmredzami ir veidotas pēc pēdējās minētās regulas parauga. Ir jānorāda, ka noilgums attiecībā uz šī Lēmuma 1. panta 1. punktā paredzētajām procesuālajām darbībām attiecas tikai uz "Komisijas pilnvarām noteikt soda naudu [naudas sodu]" un ka termins "sankcijas" šajā normā nav minēts. Vispārīgi, kad kāds Regulas Nr. 2988/74 apsvērums vai norma atsaucas uz "naudas sodu vai sankcijām", attiecīgais Lēmuma Nr. 715/78 apsvērums vai norma atsaucas tikai uz "naudas sodu", un turklāt termins "sankcijas" minētajā Lēmumā vispār nav iekļauts. Ir jāpiebilst, ka minētā lēmuma apsvērumos ir minēti EOTK panti, kas piešķir Komisijai pilnvaras uzlikt naudas sodus un kavējuma naudas un kas neietver terminu "sankcija". Tomēr, tāpat kā Regulas Nr. 2988/74 gadījumā, likumdevējs nevēlējās ierobežot procesuālu darbību noilguma regulējuma piemērošanas jomu tikai ar "Līgumā, kā arī tā piemērošanai līdz [tam] pieņemtajos aktos paredzētajiem noteikumiem par soda naudu [naudas sodu] vai kavējuma naudu", bet arī tieši minēja — "turpmākajos piemērošanas aktos paredzētajiem attiecīgajiem noteikumiem". Tomēr tajā nav izmantots termins "sankcijas" tā, ka attiecīgā regulējuma piemērošanas joma principā nevar aptvert citas sankcijas, kā vien naudas sodus (skat. pirmo un piekto apsvērumu).

59 Bet, ja Regulā Nr. 2988/74 lietoto terminu "sankcijas" vajadzētu interpretēt tā, ka tas attiecas arī uz lēmumiem, ar kuriem konstatē pārkāpumu, būtu jākonstatē, ka šādi lēmumi ir pakļauti noilgumam EK līguma ietvaros, bet ne EOTK līguma ietvaros, lai gan EOTK līguma ietvaros ieviestais noilguma institūts acīmredzami līdz pat

sīkākajām detaļām ir ietekmējies no EK līguma ietvaros ieviestā režīma. Šādas atšķirības pastāvēšanai nav iemeslu.

- ⁶⁰ Ņemot vērā iepriekš norādītos apsvērumus, ir jāsecina, ka Regulas Nr. 2988/74 1. panta 1. punktā ietvertā termina “sankcijas” mērķis, kā to apgalvo arī atbildētāja, ir vienīgi pakļaut vienam un tam pašam noilguma režīmam Komisijas pilnvaras uzlikt mantiskas sankcijas par Eiropas Kopienų transporta un konkurences tiesību noteikumu pārkāpumu neatkarīgi no tā, kāds ir šo sankciju nosaukums tiesību aktos, kas tās ievieš.
- ⁶¹ Lēmums, ar kuru konstatē pārkāpumu, nav sankcija Regulas Nr. 2988/74 1. panta 1. punkta nozīmē un tāpēc uz to neattiecas šajā normā paredzētais noilgums.
- ⁶² Otrkārt, kas attiecas uz prasītāju argumentiem, saskaņā ar kuriem jebkurā gadījumā pilnvaru uzlikt naudas sodu un kavējuma naudu noilgums nepieciešami nozīmē netieši norādīto pilnvaru konstatēt pārkāpumu (skat. iepriekš 28. punktu) noilgumu, arī tas nav atzīstams.
- ⁶³ Proti — ja ar Regulu Nr. 17 ieviestā režīma ietvaros Komisijas pilnvaras konstatēt pārkāpumu ir tikai netieši nosakāmas, t.i., ciktāl tieši noteiktās pilnvaras uzlikt pienākumu izbeigt pārkāpumu un uzlikt naudas sodus to nepieciešami nozīmē (iepriekš minētais spriedums lietā *GVL/Komisija*, 23. punkts), šādas netieši norādītās pilnvaras tomēr nav pakļautas tikai iestādes šo tieši noteikto pilnvaru īstenošanai.

Tiesa šo netieši norādīto pilnvaru pastāvēšanu atzina spriedumā — iepriekš minētajā spriedumā lietā *GVL/Komisija* —, kas attiecās uz tāda Komisijas lēmuma likumīgumu, ar kuru konstatē izbeigtu pārkāpumu un neuzliek naudas sodu. Attiecīgo pilnvaru autonomiju šādi nevar noliegt, un to nevar arī negatīvi ietekmēt fakts, ka šo pilnvaru īstenošana ir pakļauta iestādes leģitīmo interešu pastāvēšanai.

64 No tā izriet, ka šī pamata pirmā daļa nav pamatota.

Otrā daļa: vispārējo Kopienų tiesību principu piemērošana

Lietas dalībnieku argumenti

65 Prasītāji apgalvo, ka attiecībā uz tiem Komisija nevarēja pieņemt Lēmumu, jo tās rīcībai bija iestāties noilgums, pamatojoties uz vairākiem vispārējiem Kopienų tiesību principiem.

66 Pirmkārt, tie atsaucas uz tiesiskās drošības principu. Tie apgalvo, ka Eiropas Savienībā noilguma termiņi pastāv tādēļ, ka tiesību sistēmas labas darbības interesēs ir pēc zināma laika vairs neizmeklēt pārkāpumus un attiecībā uz tiem nenoteikt nekādas “sankcijas”. Tie atgādina, ka gan Komisijas sastādītais “Ceturtais ziņojums par konkurences politiku”, gan Regulas Nr. 2988/74 preambula nosaka — noilgumu attiecībā uz procesuālām darbībām un sankciju piemērošanu ar šo pēdējo minēto dokumentu ievieš, lai nodrošinātu tiesisko drošību, kas, pēc prasītāju domām, ir būtiska prasība, kurai jāietekmē ne tikai Komisijas pilnvaras uzlikt naudas sodus, bet arī pilnvaras noteikt jebkādu sankciju, piemēram, pieņemt aizlieguma lēmumu.

- ⁶⁷ Otrkārt, attiecībā uz tiem pieņemot Lēmumu, Komisija ir pārkāpusi dalībvalstu tiesību vispārējos principus. Balstoties tostarp uz dalībvalsts tiesu nolēmumu vai uz doktrīnas citātiem attiecībā uz noilgumu dažu dalībvalstu tiesībās, prasītāji apgalvo, ka arī no noilguma noteikumu pastāvēšanas iemesla dalībvalstu tiesību sistēmās izriet, ka šie noteikumi ir jāpiemēro, lai izvairītos no procesuālām darbībām un sankcijām attiecībā uz ikvienu pirms ilga laika notikušu pārkāpumu.
- ⁶⁸ Treškārt, Lēmums ir pretrunā nevainīguma prezumpcijai, kas iekļauta 2000. gada 7. decembrī Nicā pasludinātās Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (OV C 364, 1. lpp., turpmāk tekstā — “Harta”) 48. panta 1. punktā un 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā — “ECTK”) 6. panta 2. punktā, saskaņā ar kuru ikviens, kas tiek apsūdzēts noziedzīgā nodarījumā, tiek uzskatīts par nevainīgu, kamēr viņa vaina nav pierādīta saskaņā ar likumu.
- ⁶⁹ Komisijai ir jāievēro šī prezumpcija, pamatojoties, no vienas puses, uz Hartas 51. panta 1. punktu, kas Savienības iestādēm uzliek pienākumu ievērot Hartā minētās tiesības un principus, un, no otras puses, tāpēc, ka tās ir ECTK garantētas pamattiesības un kā tādas — vispārējais Kopienu tiesību princips, atbilstoši LES 6. panta 2. punktam un Kopienu tiesu iedibinātai judikatūrai (Pirmās instances tiesas 2000. gada 15. marta spriedums apvienotajās lietās T-25/95, T-26/95, T-30/95–T-32/95, T-34/95–T-39/95, T-42/95–T-46/95, T-48/95, T-50/95–T-65/95, T-68/95–T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 un T-104/95 *Cimenteries CBR u.c./Komisija, Recueil*, II-491. lpp., 713. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā *Mannesmannröhren-Werke/Komisija*, 60. punkts).
- ⁷⁰ Prasītāji uzsver — kas attiecas uz nevainīguma prezumpcijas piemērojamību, Eiropas Cilvēktiesību tiesa ir nospriedusi, ka ikviens tāda tiesas nolēmuma, ar kuru izbeidz tiesvedību tāpēc, ka ir pagājis noilguma termiņš, motīvs ir ECTK 6. panta 2. punkta

pārkāpums, ja tas vienkārši ļauj domāt, ka apsūdzētais ir rīkojies nelikumīgi un tādējādi izdarījis pārkāpumu (skat. Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1982. gada 26. marta spriedumu lietā *Adolf*, A sērija, Nr.49, 38. punkts), vai ja tas liek domāt, ka tiesnesis attiecīgo personu uzskata par vainīgu (Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1983. gada 25. marta spriedums lietā *Minelli*, A sērija, Nr. 62, 37. punkts).

71 Tāpēc, saskaņā ar prasītāju viedokli, Komisija konkrētajā gadījumā nevarēja, nepārkāpjot nevainīguma prezumpciju, ne izteikt viedokli, ka prasītāji bija rīkojušies prettiesiski, ne pieņemt lēmumu, kura sekas būtu konstatēt šo prettiesiskumu.

72 Atbildētāja uzskata, ka minētā daļa ir jāuzskata tikai par papildu argumentu pirmā pamata pirmajai daļai un ka tā nav pamatota. Tā īpaši uzsver — prasītāji šķietami domā, ka piecu gadu noilguma termiņš ir piemērojams arī saskaņā ar vispārējiem principiem, bet nepaskaidro, kāpēc tam tā vajadzētu būt, nedz arī to, kāpēc tiesiskās drošības principa intereses tik ļoti apdraudētu konstatējošs lēmums, kas pieņemts apmēram septiņus gadus pēc pārkāpuma beigām, lai pamatotu, ka Lēmuma atcelšanai ir leģitīmas intereses. Turklāt tā piezīmē — no prasītāju argumentiem izriet, ka dalībvalstis, kuru noilguma termiņi pārsniedz piecus gadus attiecībā uz administratīviem lēmumiem vai civilprasībām konkurences jomā, pārkāptu vispārējos Kopienas tiesību principus.

73 Komisija apstrīd, ka uz šo lietu ir attiecināma Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūra, uz kuru atsaucas prasītāji, jo tajā ir runa par tādu termiņu beigšanos, kuru piemērojamība attiecīgajās lietās netika apstrīdēta, un tā nesniedz nekādu informāciju, kas ieviestu skaidrību par Kopienas tiesību aktos noteikto termiņu piemērojamību. Nevainīguma prezumpcija, saskaņā ar atbildētājas viedokli, ir piemērojama tikai pirms lēmuma pieņemšanas (Pirmās instances tiesas 2000. gada

6. jūlija spriedums lietā T-62/98 *Volkswagen/Komisija, Recueil*, II-2707. lpp., 281. punkts) un tā nevar noteikt Lēmuma pieņemšanu vai nepieņemšanu, ņemot vērā tiesiskās drošības principu un noteikumus, kas piemērojami noilguma jomā.

74 Prasītāji replikas rakstā atkārtoti apgalvojumu, saskaņā ar kuru “Komisijas pilnvarām pieņemt apstrīdēto Lēmumu arī bija iestājies [noilgums], piemērojot vispārējos Kopienas tiesību principus”. Prasītāji precizē — tie nav apgalvojuši, ka vispārējie Kopienas tiesību principi paredz noilguma termiņu, kas ir analogs Regulas Nr. 2988/74 1. panta 1. punktā iekļautajam, bet gan to, ka drīzāk bija “pierādījuši, ka šis noilguma termiņš tieši izriet no EK līguma un īpaši [no] EKL 85. panta 2. punkta, lasot to kopā ar Regulas Nr. 17 3. panta 1. punktu un 15. panta 2. punktu un [ar] Regulas Nr. 2988/74 1. panta 1. punktu, un ka — vienlaikus — to juridiskais pamats ir daži vispārējie tiesību principi, tādi kā tiesiskās drošības princips un pareizas tiesvedības princips”.

75 Atbildē uz repliku atbildētāja uzsver — prasītāju arguments, saskaņā ar kuru Regula Nr. 2988/74 balstās uz vispārējiem tiesību principiem, neko nepierāda attiecībā uz minētās regulas piemērošanas jomu. Kopienas likumdevēja kompetencē ir, ievērojot robežas atkarībā no jomas, noteikt dažādus noilguma termiņus dažādiem procedūru veidiem. Tā tas ir pat dažādu procedūru, kas attiecas uz sankcijām, gadījumā, kā par to liecina pats Regulas Nr. 2988/74 1. pants, un, *a fortiori*, attiecībā uz pasākumiem, kuru sekas nav uzlikt sankcijas, lai arī kāda būtu šī pēdējā termina nozīme. Pārkāpumu konstatējoša lēmuma gadījumā, kas, no atbildētājas viedokļa, neietilpst attiecīgās regulas piemērošanas jomā, nekas neliecina, ka fakts, ka tiek pieņemts Lēmums, ar kuru konstatē pārkāpumu, kas izbeigts piecus gadus un dažas nedēļas pirms Komisijas izmeklēšanas, būtu pretrunā jebkuram noilguma noteikumam, kas tieši izriet no vispārējiem tiesību principiem.

Pirmās instances tiesas vērtējums

- 76 Ņemot vērā, ka prasītāji savos procesuālajos rakstos izvirza nedaudz pretrunīgus argumentus, tiesas sēdē viņi tika lūgti precizēt to nozīmi. Tā prasītāji norādīja, ka tie atsaucas uz dažiem vispārējiem Kopienu tiesību principiem, pirmkārt, lai pamatotu tādu Regulas Nr. 2988/74 interpretāciju, kādu viņi aizstāv šī pamata pirmajā daļā, un, otrkārt, lai apgalvotu, ka, attiecībā uz tiem pieņemot Lēmumu, Komisija ir tieši pārkāpusi šos principus neatkarīgi no iespējamā Regulas Nr. 2988/74 pārkāpuma.
- 77 No vienas puses, šajā daļā rodas jautājums par to, vai šī pamata pirmās daļas analīzes ietvaros Pirmās instances tiesas veiktā Regulas Nr. 2988/74 1. panta 1. punkta interpretācija nenonāk pretrunā ar vispārējiem Kopienu tiesību principiem, uz ko atsaucas prasītāji. Atvasināto Kopienu tiesību dokuments tiešām iespēju robežās ir jāinterpretē tādā nozīmē, kas atbilst Līguma normām un vispārējiem Kopienu tiesību principiem (Tiesas 1991. gada 21. marta spriedums lietā C-314/89 *Rauh, Recueil*, I-1647. lpp., 17. punkts; 1991. gada 10. jūlija spriedums apvienotajās lietās C-90/90 un C-91/90 *Neu u.c., Recueil*, I-3617. lpp., 12. punkts, un 1994. gada 27. janvāra spriedums lietā C-98/91 *Herbrink, Recueil*, I-223. lpp., 9. punkts).
- 78 No otras puses, šajā daļā rodas jautājums: vai minētie principi tieši pieļauj, ka attiecībā uz prasītājiem tiek pieņemts lēmums, ar kuru konstatē pārkāpumu, un tas notiek apmēram septiņarpus gadus pēc tam, kad tika izbeigtas to darbības, kas — kā apgalvots — veido pārkāpumu, un pamatojoties uz izmeklēšanu, kas tika uzsākta apmēram piecus gadus un četrus vai piecus mēnešus pēc to izbeigšanas.

79 Pirmās instances tiesa uzskata, ka abi šie jautājumi ir jāaplūko pēc kārtas attiecībā uz katru no principiem, uz kuriem prasītāji atsaucas šajā daļā.

— Tiesiskās drošības princips

80 Tiesiskās drošības principa mērķis ir nodrošināt to tiesisko situāciju un attiecību paredzamību, uz kurām attiecas Kopienas tiesības (Tiesas 1996. gada 15. februāra spriedums lietā C-63/93 *Duff* u.c., *Recueil*, I-569. lpp., 20. punkts, un Pirmās instances tiesas 2002. gada 31. janvāra spriedums lietā T-206/00 *Hult*/Komisija, *RecFP*, I-A-19. lpp. un II-81. lpp., 38. punkts).

81 Saskaņā ar Tiesas judikatūru, lai noilgums varētu pildīt savu funkciju nodrošināt tiesisko drošību, ir iepriekš jānosaka tā termiņš, un šī termiņa, kā arī tā piemērošanas kārtības noteikšana ir Kopienas likumdevēja kompetencē (iepriekš minētais Tiesas spriedums lietā *ACF Chemiefarma*/Komisija, 19. un 20. punkts; iepriekš minētais spriedums lietā *Geigy*/Komisija, 21. punkts; 2002. gada 24. septembra spriedums apvienotajās lietās C-74/00 P un C-75/00 P *Falck* un *Acciaierie di Bolzano*/Komisija, *Recueil*, I-7869. lpp., 139. punkts, un 2003. gada 2. oktobra spriedums apvienotajās lietās C-172/01 P, C-175/01 P, C-176/01 P un C-180/01 P *International Power* u.c./*NALOO*, *Recueil*, I-11421. lpp., 106. punkts).

82 Liedzot bezgalīgi apšaubīt laika gaitā jau nostabilizējušās situācijas, noilgums stiprina tiesisko drošību, taču tas var arī pieļaut, ka nostabilizējas situācijas, kuras vismaz sākotnēji bija pretrunā likumam. Tātad tas, kādā mērā to izmanto, izriet no izšķiršanās starp tiesiskās drošības prasībām un likumīguma prasībām, vadoties pēc vēsturiskajiem un sociālajiem apstākļiem, kas valda sabiedrībā kādā noteiktā laikā. Šī iemesla dēļ tas, kādu izvēli izdarīt, ir tikai likumdevēja ziņā.

- 83 Kopienas likumdevēju tāpēc nevar pakļaut Kopienas tiesas cenzūrai izvēles dēļ, kuru tas izdarījis attiecībā uz noilguma noteikumu ieviešanu un attiecīgu termiņu noteikšanu. Fakts, ka nav paredzēts noilguma termiņš to pilnvaru īstenošanai, kas ļauj Komisijai konstatēt Kopienas tiesību pārkāpumus, kā tāds nevar būt prettiesisks no tiesiskās drošības principa ievērošanas viedokļa.
- 84 Šādi tiesiskās drošības princips pieļauj tādu Regulas Nr. 2988/74 1. panta 1. punkta interpretāciju, kāda tika pieņemta, izskatot šī pamata pirmo daļu, saskaņā ar kuru šajā pantā minētais noilgums ir piemērojams tikai pilnvarām uzlikt mantiskas sankcijas un neattiecas uz Komisijas pilnvarām konstatēt pārkāpumu.
- 85 Tāpēc šī daļa, ciktāl tās mērķis ir, atsaucoties uz tiesiskās drošības principu, pamatot prasītāju šī pamata pirmajā daļā aizstāvēto pretējo šī panta interpretāciju, ir jānoraida.
- 86 Kas attiecas uz prasītāju atsaukšanos uz tiesiskās drošības principu kā parametru tam, lai novērtētu Lēmuma likumīgumu ārpus Regulas Nr. 2988/74 piemērošanas jomas, ir svarīgi norādīt — prasītāju argumenti būtībā ir vērsti uz ideju, ka pietiek ņemt vērā laiku, kas pagājis kopš pārkāpuma, kurā vaino prasītājus, beigām, lai pret tiem nevarētu uzsākt procesu un pieņemt Lēmumu. Konkrētāk, prasītāji nekādi neapgalvo, ka Komisija zināja vai ka tā varēja zināt un ka tai bija jāzina par darbībām, kuras veido pārkāpumu, kādā brīdī, kas tai būtu jāvis agrāk uzsākt savas darbības. Tie vienkārši apgalvo, ka Komisijas darbība nolūkā konstatēt minētos pārkāpumus, jo tā sākās ar pirmajiem informācijas pieprasījumiem par H vitamīnu un folskābi piecus gadus un četrus vai piecus mēnešus pēc šo pārkāpumu beigām un beidzās ar

Lēmuma, ar kuru konstatē pārkāpumu, pieņemšanu apmēram septiņarpus gadus pēc šo pārkāpumu beigām, no tiesiskās drošības prasību viedokļa ir notikusi novēloti.

⁸⁷ Šajā sakarā ir jānorāda, ka Kopienų tiesas kompetencē nav noteikt noilguma termiņus, tā piemērojamību vai piemērošanas kārtību darbībai, kas veido pārkāpumu, ne vispārīgi, ne attiecībā uz tai iesniegto lietu. Tomēr no Tiesas judikatūras izriet — tas, ka tiesību aktos nav noteikts noilgums, neizslēdz, ka Komisijas darbību kādā konkrētā gadījumā var kontrolēt no tiesiskās drošības principa viedokļa. Saskaņā ar Tiesas viedokli, ja nav akta, kurā noteikts noilguma termiņš, tiesiskās drošības pamatprasība nepieļauj, ka Komisija var bezgalīgi atlikt savu pilnvaru izpildi (Tiesas iepriekš minētais spriedums lietā *Geigy*/Komisija, 21. punkts; iepriekš minētais spriedums lietā *Falck un Acciaierie di Bolzano*/Komisija, 140. punkts; iepriekš minētais spriedums lietā *International Power u.c./NALOO*, 107. punkts; 2004. gada 29. aprīļa spriedums lietā *C-372/97* Itālija/Komisija, *Recueil*, I-3679. lpp., 116. punkts, un 2004. gada 29. aprīļa spriedums lietā *C-298/00 P* Itālija/Komisija, *Recueil*, I-4087. lpp., 90. punkts).

⁸⁸ Tāpēc Kopienų tiesai, izskatot iebildumu par Komisijas novēlotu darbību, nevajag aprobežoties ar konstatējumu, ka nepastāv nekāds noilguma termiņš, bet tai ir jāpārbauda, vai Komisija nav rīkojusies pārmērīgi novēloti (šajā sakarā un pēc analogijas skat. Pirmās instances tiesas 2004. gada 10. jūnija spriedumu lietā *T-307/01 François*/Komisija, Krājums, II-1669. lpp., 46. punkts).

⁸⁹ Tomēr no iepriekš minētās Tiesas judikatūras neizriet, ka Komisijas darbības pārmērīgi novēlotais raksturs būtu jāvērtē, vadoties vienīgi pēc laika, kas aizritējis no faktiem, kuri ir attiecīgās darbības priekšmets, līdz rīcības uzsākšanai. Gluži pretēji — no minētās judikatūras var secināt, ka Komisijas darbību nevar kvalificēt kā

pārmērīgi novēlotu, ja nav kavēšanās vai citas neuzmanības, par ko būtu atbildīga iestāde, un ka ir jāņem vērā tostarp brīdis, kurā iestāde uzzinājusi par faktu, kas veido pārkāpumu, pastāvēšanu, un administratīvā procesa saprātīgs ilgums (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Geigy/Komisija*, 21. punkts, kurā Tiesa pārbaudīja, vai iestādes “uzvedību šajā gadījumā” varēja uzskatīt par tādu, kas “traucē tam, lai īstenotu [savas] pilnvaras [uzlikt naudas sodus]”; iepriekš minēto spriedumu lietā *Falck un Acciaierie di Bolzano/Komisija*, 144. punkts, kas jālasa kontekstā ar 132. punktu; iepriekš minētos 2004. gada 29. aprīļa spriedumus lietā C-372/97 *Itālija/Komisija*, 118. un 119. punkts, un lietā C-298/00 P *Itālija/Komisija*, 91. un 92. punkts; skat. arī Pirmās instances tiesas 2003. gada 10. aprīļa spriedumu lietā T-369/00 *Département du Loiret/Komisija*, *Recueil*, II-1789. lpp., 56. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *François/Komisija*, 48.–54. punkts).

90 Šajā lietā nav jautājuma par Komisijas neuzmanību, uzsākot vai pabeidzot administratīvo procedūru, bet gan tikai par vienkāršu un objektīvu laika periodu, kas pagājis no pārkāpuma beigu brīža, par ko netiek apgalvots, ka Komisija kādā brīdī, kas tai būtu jāvis rīkoties agrāk, par to būtu zinājusi, ne arī tas, ka tā varēja zināt un ka tai bija par to jāzina. Tāpat no Lēmuma izriet, ka Komisija informāciju par attiecīgo pārkāpumu saņēma 1999. gadā un ka šajā pašā gadā tā aizsūtīja informācijas pieprasījumus, ka paziņojums par iebildumiem tika pieņemts 2000. gada 6. jūlijā un Lēmums pieņemts 2001. gada 21. novembrī; proti — tādā ritmā, kas, protams, neliecina par procedūras nesamērīgu ilgumu.

91 Tā kā faktu vien, ka Komisija nav atklājusi aizliegtu vienošanos, kurai acīmredzamu iemeslu dēļ tīši ir slepens raksturs, nekādi nevar pielīdzināt iestādes neuzmanībai, pildot tai Līguma piešķirto uzraudzības uzdevumu, tad ir jānoskaidro — apstāklis, ka šajā gadījumā Komisija uzsāka attiecīgo pārkāpumu izmeklēšanu tikai piecus gadus un dažus mēnešus pēc to beigām un ka Lēmums tika pieņemts tikai septiņarpus gadus pēc tam, nepierāda jebkādu tiesiskās drošības principa pārkāpumu.

— Dalībvalstu tiesībām kopīgi principi

- 92 Šīs daļas otrajā sadaļā prasītāji ir apkopojuši vairākus valstu doktrīnas darbu vai tiesu nolēmumu citātos noilguma jomā, kas skar dažu dalībvalstu tiesības, kurus tie vēlas izmantot, lai tiktu konstatēts, ka pēc būtības iemesls noilguma termiņu noteikšanai dalībvalstu tiesību aktos ir liegt ne vien uzlikt sankcijas, bet arī konstatēt pārkāpumus tad, kad šie termiņi ir pagājuši.
- 93 Tomēr prasītāji nebūt nav pierādījuši, ka noilguma jomā pastāv dalībvalstu tiesībām kopīgi principi.
- 94 Prasības pieteikumos citētajā valstu doktrīnā un judikatūrā attiecībā uz noilgumu kā civiltiesībās, tā krimināltiesībās papildus tiesiskajai drošībai tiek minēti citi pamatojumi tam, lai noteiktu noilguma termiņus: prasība nepieļaut darbības, kuras, ja tās tiktu veiktas novēloti, vairāk pamatotu nodoms kaitēt, nevis taisnīgums; pierādījumu zudums; prasība pusi, kura vēlas otru saukt pie atbildības, sodīt par rūpības trūkumu; sabiedrības intereses neesamība sodīt pārkāpumus pēc zināma laika un prasība, lai publiskās iestādes koncentrētu savu darbību uz aktuāliem jautājumiem.
- 95 No pašas šo citātu redakcijas izriet, ka noilguma noteikumus var noteikt dažādu prasību dēļ. Pirmās instances tiesa uzskata, ka katram likumdevējam ir tiesības dažādās jomās, kurās tam ir likumdošanas pilnvaras, nolemt, vai vienas vai otras šīs

prasības dēļ ir jānosaka noilguma termiņi, kā arī organizēt šo termiņu piemērojamību un piemērošanas kārtību, vadoties pēc mērķiem, ko tas vēlas sasniegt, ieviešot šos termiņus.

96 Konkrēti, prasītāji nav pierādījuši, ka pastāv dalībvalstīm kopīga tiesību norma, pamatojoties uz kuru, ja attiecībā uz zināmu pārkāpumu ir noteikts noilguma termiņš, tas jāpiemēro gan pilnvarām noteikt sankcijas par pārkāpumu, gan to konstatēt.

97 Turklāt, pat pieņemot, ka visu dalībvalstu tiesiskajām kārtībām tiešām ir kopīgs noteikums par nepieciešamu viena un tā paša noilguma termiņa piemērošanu pilnvarām konstatēt pārkāpumus un pilnvarām uzlikt sankcijas, šāds noteikums tāpēc vien nebūtu obligāts Kopienas tiesiskajā kārtībā. Proti, vēl būtu vajadzīgs, lai šis noteikums šajās tiesiskajās kārtībās būtu saistošs kā patiess vispārējais tiesību princips, nevis tikai pamatojoties uz īpašiem noteikumiem, kurus pieņēmis likumdevējs, īstenojot savu diskrecionāro varu.

98 Tā kā noilgums pats nav vispārējais tiesību princips (skat. iepriekš 82. un 83. punktu), šo pašu statusu *a fortiori* nevar atzīt noteikumam, kas prasa, lai viens un tas pats noilguma termiņš tiktu piemērots pilnvarām konstatēt pārkāpumus un pilnvarām uzlikt sankcijas.

99 Tātad šāds noteikums nav Kopienas likumdevējam un administrācijai saistošs kā vispārējais Kopienas tiesību princips. Tāpēc prasītāju argumenti ir jānoraida gan tiktāl, cik ar tiem tādas Kopienas tiesību normu interpretācijas, kas ir saderīga ar šo tiesību vispārējiem principiem, vārdā vēlas pamatot prasītāju šī pamata pirmajā daļā

aizstāvēto Regulas Nr. 2988/74 interpretāciju, gan arī tiktāl, ciktāl to mērķis ir konstatēt, ka Komisija, attiecībā uz prasītājiem pieņemot lēmumu, kas atkāpjas no šī — kā tiek apgalvots — dalībvalstu tiesībām kopīga noteikuma, ir tieši pārkāpusi vispārējos Kopienų tiesību principus.

- 100 Turklāt, ciktāl prasītāji atsaucas uz šo, kā tiek apgalvots, kopīgo noteikumu pat neatkarīgi no šāda noteikuma kā vispārējā Kopienų tiesību principa rakstura, ir jāatgādina, ka saskaņā ar judikatūru tādas Kopienų tiesību normas, kurā, lai noteiktu tās nozīmi un piemērojamību, nav tiešas atsaucē uz dalībvalstu tiesībām, termini ir jāinterpretē autonomi un interpretācija ir jānosaka, ņemot vērā normas kontekstu un attiecīgā regulējuma mērķi (Tiesas 1984. gada 18. janvāra spriedums lietā 327/82 *Ekro*, *Recueil*, 107. lpp., 11. punkts; Pirmās instances tiesas 1990. gada 8. marta spriedums lietā T-41/89 *Schwedler*/Parlaments, *Recueil*, II-79. lpp., 27. punkts; 1992. gada 18. decembra spriedums lietā T-43/90 *Díaz García*/Parlaments, *Recueil*, II-2619. lpp., 36. punkts, un 1993. gada 22. aprīļa spriedums lietā T-9/92 *Peugeot*/Komisija, *Recueil*, II-493. lpp., 39. punkts).

- 101 Konkrēti, ja tiešas atsaucē nav, tad Kopienų tiesību piemērošana var attiecīgā gadījumā ietvert atsauci uz dalībvalstu tiesībām, ja Kopienų tiesa Kopienų tiesībās vai vispārējos Kopienų tiesību principos nevar atklāt elementus, kas tai ļautu precizēt to saturu un piemērojamību, veicot autonomu interpretāciju (Pirmās instances tiesas 1992. gada 18. decembra spriedums lietā T-85/91 *Khoury*/Komisija, *Recueil*, II-2637. lpp., 32. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā *Díaz García*/Parlaments, 36. punkts).

- 102 Bet šajā gadījumā Pirmās instances tiesa, veicot šī pamata pirmās daļas analīzi, nosprieda, ka Regulas Nr. 2988/74 1. panta 1. punkta saturs un nozīme attiecībā uz prasītāju izvirzīto jautājumu izrietēja no autonomas šīs normas interpretācijas, kas

veikta, izmantojot gramatisko, kontekstuālo, teleoloģisko un sistēmisko interpretācijas metodi. Tātad, lai interpretētu attiecīgo normu, nav jāizmanto dalībvalstu tiesības.

— Nevainīguma prezumpcija

103 Prasītāji atsaucas arī uz nevainīguma prezumpciju, kāda tā ietverta Hartas 48. panta 1. punktā un ECTK 6. panta 2. punktā.

104 Šajā sakarā vispirms ir jāuzsver, ka nevainīguma prezumpcija, kāda tā izriet tostarp no ECTK 6. panta 2. punkta, ir viena no pamattiesībām, ko saskaņā ar LES 6. panta 2. punktu un iedibinātu Tiesas judikatūru aizsargā Kopienas tiesiskajā kārtībā (Tiesas 1999. gada 8. jūlija spriedums lietā C-199/92 P *Hüls*/Komisija, *Recueil*, I-4287. lpp., 149. punkts, un tā paša datuma spriedums lietā C-235/92 P *Montecatini*/Komisija, *Recueil*, I-4539. lpp., 175. punkts).

105 Tāpat no judikatūras izriet, ka nevainīguma prezumpcija ir piemērojama procedūrām saistībā ar konkurences noteikumu pārkāpumu, kas piemērojamas uzņēmumiem un kuru rezultātā iespējama naudas soda vai kavējuma naudas uzlikšana (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Hüls*/Komisija, 150. punkts; iepriekš minēto spriedumu lietā *Montecatini*/Komisija, 176. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *Volkswagen*/Komisija, 281. punkts).

106 Nevainīguma prezumpcija nozīmē, ka ikvienu apsūdzēto uzskata par nevainīgu, kamēr viņa vaina nav pierādīta saskaņā ar likumu. Tā šādi liedz lēmumā, ar kuru izbeidz procesu, jebkādi oficiāli konstatēt un pat izdarīt jebkādu mājieni par

personas, kas apsūdzēta noteiktā pārkāpumā, atbildību bez iespējām šai personai saņemt visas garantijas, ko parasti piešķir aizstāvības tiesību īstenošanai procesā, kas risinās atbilstoši parastajai gaitai un kura rezultātā tiek pieņemts nolēmums par pretenziju pamatotību.

107 No tā izriet, ka nevainīguma prezumpcija savukārt neliedz jebkuras personas, kas apsūdzēta par noteiktu pārkāpumu, atbildību konstatēt tāda procesa rezultātā, kas noticis pilnībā saskaņā ar noteikto kārtību un kurā pilnībā bijis iespējams īstenot aizstāvības tiesības, pat tādā gadījumā, kad pārkāpuma autoram nevar uzlikt sankcijas tāpēc, ka ir iestājies kompetentās iestādes attiecīgo pilnvaru noilgums.

108 Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūra, uz kuru atsaucas prasītāji (skat. iepriekš 70. punktu), pat pieņemot, ka tā šajā lietā ir piemērojama, tikai apstiprina iepriekš 106. un 107. punktā izklāstītos apsvērumus.

109 Tāpēc, no vienas puses, ir jākonstatē, ka tāda Regulas Nr. 2988/74 interpretācija, kādu ievēroja Pirmās instances tiesa, izskatot šī pamata pirmo daļu, nav pretrunā nevainīguma prezumpcijai. No šīs interpretācijas nekādi neizriet, ka Komisija būtu pilnvarota konstatēt pārkāpuma pastāvēšanu lēmumā, kas pāragri izbeidz Regulā Nr. 17 paredzēto procedūru, tāpēc, ka ir beidzies Regulas Nr. 2988/74 1. panta 1. punktā noteiktais noilguma termiņš. Saskaņā ar šo interpretāciju, tā kā Regula Nr. 2988/74 neskar Komisijas pilnvaras konstatēt pārkāpumus, tā neliedz Komisijai, ja tā saprot, ka ir piemērojams šīs pašas regulas 1. panta 1. punktā paredzētais noilgums, tomēr turpināt procedūru tikai ar mērķi konstatēt pārkāpumu, atbilstoši tās parastajai gaitai un ievērojot garantijas, kas noteiktas, lai nodrošinātu aizstāvības tiesību pilnvērtīgu izmantošanu.

- 110 No otras puses, nekādi nešķiet, ka šajā lietā Komisija nebūtu ievērojusi nevainīguma prezumpciju. Lēmums neizbeidza pret prasītājiem uzsākto procedūru tāpēc, ka bija pagājis noilguma termiņš, bet gan tika pieņemts pēc procedūras, kas noritēja atbilstoši tās parastajai gaitai un kurā prasītāji saņēma — ko apstiprina fakts, ka šajā sakarā tiem nav nevienas sūdzības — visas procesuālās garantijas, kas ir jāpiešķir uzņēmumiem, pirms attiecībā uz tiem var pieņemt lēmumu, ar kuru konstatē konkurences noteikumu pārkāpumu.
- 111 Šādos apstākļos prasītāji nevar pamatoti atsaukties uz nevainīguma prezumpciju šajā lietā.
- 112 Ņemot vērā līdz šim izklāstītos apsvērumus, ir jāuzskata, ka šī daļa, tāpat kā pirmā daļa, nav pamatota un tāpēc pirmais pamats ir jānoraida kopumā.

2. *Par otro pamatu: neesamību Komisijas kompetencē*

Lietas dalībnieku argumenti

- 113 Prasītāji apgalvo, ka Komisijas kompetencē nebija pieņemt lēmumu, kas pasludina, ka tie ir pārkāpuši EKL 81. panta 1. punktu. Proti, ne Regulas Nr. 17 3. pants, ne

kāda cita norma nepiešķir Komisijai tiesības pieņemt lēmumu, ar kuru konstatē pārkāpumu, ja šis pārkāpums jau ir beidzies ārpus Regulas Nr. 2988/74 1. pantā paredzētā noilguma termiņa.

- 114 Tie uzsver, ka EK līguma un Regulas Nr. 17 noteikumi tieši piešķir Komisijai vienīgi pilnvaras veikt pasākumus, lai izbeigtu pastāvošu pārkāpumu, un uzlikt naudas sodus vai kavējuma naudas. Savukārt ne EK līgums, ne Regula Nr. 17 neapskata jautājumu par to, vai Komisijai ir pilnvaras ar lēmuma palīdzību paziņot, ka uzņēmums pagātnē ir pārkāpis Līguma konkurences noteikumus, ja ir skaidrs, ka šis pārkāpums ir beidzies pirms lēmuma vai pat pirms Komisijas izmeklēšanas sākuma.
- 115 Prasītāji atzīst, ka Tiesa savā iepriekš minētajā spriedumā lietā *GVL/Komisija* ir nospriedusi — Komisijas pilnvaras pieņemt lēmumu ar mērķi uzlikt uzņēmumam pienākumu izbeigt Komisijas konstatētu pārkāpumu un pārkāpuma gadījumā uzlikt naudas sodus un kavējuma naudas nepieciešami nozīmēja, ka tai ir pilnvaras konstatēt pārkāpumu. Tomēr tie atzīmē — šajā spriedumā Tiesa arī norādīja, ka, lai pieņemtu lēmumu, ar kuru tikai konstatē jau beigušos pārkāpumu, Komisijai bija jāpierāda, ka šāda lēmuma pieņemšanu prasa “lēģitīmas intereses” un, precīzāk, ka pastāv reāli draudi, ka minētā prakse varētu atkārtoties, kas šādi pamato juridiskās situācijas noskaidrošanu ar oficiāla lēmuma palīdzību.
- 116 Komisija, lai gan savā praksē pirms Lēmuma pieņemšanas atzīstot, ka ir vajadzīgas lēģitīmas intereses, lai pieņemtu lēmumu, ar kuru konstatē pārkāpumu, kas ir beidzies, un atzīstot, ka šajā gadījumā iespējamie pārkāpumi, kuros vaino prasītājus, nepārprotami bija beigušies 1994. gadā, nav pierādījusi lēģitīmas intereses ar lēmuma palīdzību konstatēt, ka prasītāji ir pārkāpuši EKL 81. pantu.

- 117 Uzsverot, ka prasība par leģitīmām interesēm ir jāinterpretē sašaurināti (ģenerāladvokāta Reišla secinājumi lietā, kurā pieņemts iepriekš minētais spriedums lietā *GVL/Komisija*, 512.–521. lpp.), prasītāji jo īpaši uzsver faktu, ka tie administratīvā procesa laikā neizvirzīja nevienu juridisku jautājumu, ko vajadzētu noskaidrot ar Komisijas oficiālu lēmumu, bet gan, pamatojoties uz faktiem, vienkārši noliedza savu dalību iespējamās aizliegtās vienošanās.
- 118 Tā, saskaņā ar prasītāju viedokli, šajā gadījumā attiecībā uz tiem nebija reālu draudu, ka tie varētu atsākt attiecīgo darbību, jo tā bija beigusies vairāk nekā piecus gadus pirms lēmuma un atbildētāja kopš tā laika nebija identificējusi nevienu recidīvu no viņu puses vai iemeslu, kas šādu recidīvu darītu iespējamāku nekā citos gadījumos.
- 119 Atbildētāja piezīmē — prasītājiem ir jāatzīst, ka tai ir netieši norādīta kompetence pieņemt lēmumus, ar kuriem konstatē konkurences noteikumu pārkāpuma esamību, kad pārkāpums ir beidzies un nav uzlikts naudas sods. Tā atzīst, ka, lai īstenotu šo kompetenci, tai ir jābūt leģitīmām interesēm šādi rīkoties.
- 120 Saskaņā ar atbildētājas viedokli, tomēr nav nekāda iemesla sašaurināti interpretēt nosacījumus, saskaņā ar kuriem Komisija šo kompetenci īsteno. Nekas konkrēti nepierāda, ka iepriekš minētajā spriedumā lietā *GVL/Komisija* Tiesas nodoms bija ierobežoti noteikt, ka Komisija var pieņemt lēmumus, ar kuriem konstatē pārkāpumu, tikai situācijās, kad pastāv neskaidrība attiecībā uz inkriminētās uzvedības tiesiskumu. Turklāt šajā pašā spriedumā Tiesa nesekoja ģenerāladvokāta Reišla secinājumiem par netieši norādītās kompetences pastāvēšanu šajā lietā, jo būtu kļūdaini balstīties uz ģenerāladvokāta argumentiem, lai interpretētu šī sprieduma nozīmi.

121 Saskaņā ar atbildētājas viedokli, nav neviena cita iemesla secināt, ka netieši norādītās pilnvaras *ipso facto* ir izņēmuma pilnvaras. Netieši norādītās pilnvaras pieņemt lēmumus, ar kuriem konstatē pārkāpumu, vadoties pēc leģitīmām interesēm, attiecībā uz konkurences tiesību piemērošanu, nekādi nav uzskatāmas par atkāpi no pilnvarām, ko Regula Nr. 17 piešķir Komisijai, bet gan papildina tās. Komisijas tieši norādītā kompetence balstās uz domu, kas formulēta tostarp EKL 83. panta 2. punkta d) apakšpunktā un EKL 85. pantā — ka Komisijas uzdevums ir nodrošināt, lai uzņēmumi piemēro konkurences noteikumus, un attiecīgā gadījumā konstatēt šo noteikumu pārkāpumus (iepriekš minētais spriedums lietā *GVL/Komisija*, 22. punkts). Tāpēc būtu nevietā *a priori* ieņemt nostāju par to, vai Komisijas netieši norādītās kompetences joma ir jāinterpretē sašaurināti vai paplašināti. Svarīgi ir pārlicināties, ka pastāv apstākļi, kādos ir jākonstatē pārkāpums, lai nodrošinātu to, ka uzņēmumi piemēro konkurences noteikumus. Leģitīmo interešu kritērijs izsaka šo pamatā esošo prasību.

122 Šādi lēmuma, ar kuru konstatē pārkāpumu, kas ir beidzies, pieņemšanu varētu pamatot citas leģitīmas intereses, nevis tikai intereses noskaidrot juridisko situāciju, piemēram:

— sekmēt uzņēmumu priekšzīmīgu uzvedību, atklājot īpaši smagus pārkāpumus lēmumā, kas pieņemts pēc tādas administratīvas procedūras, kurā pilnībā ievērota nevainīguma prezumpcija un aizstāvības tiesības, jo sevišķi tad, ja — kā esot rīkojušies prasītāji šajā gadījumā — minētās procedūras laikā uzņēmums apstrīd faktus un pārkāpumu;

— atturēt no jebkura recidīva, jo lēmums, ar kuru konstatē pārkāpumu, var būt par pamatu, lai recidīva dēļ un saskaņā ar 2. punktu Pamatnostādnēs sodanaudas [naudas soda] noteikšanai, piemērojot Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu un

EOTK līguma 65. panta 5. punktu (OV 1998, C 9, 3. lpp.), palielinātu naudas sodu, kas uzliekama uzņēmumam šāda paša veida vēlāka pārkāpuma gadījumā;

- ļaut personām, kurām nodarīts kaitējums, vērsties valstu tiesās ar civilprasību, kas bez atbalsta, ko sniedz Komisijas pilnvaras iegūt pierādījumus Kopienas mērogā, ne vienmēr būtu spējīgas savākt pierādījumus, kas ir vajadzīgi tāda plaša ģeogrāfiska mēroga pārkāpumu gadījumā, kura faktus apstrīd atbildīgie uzņēmumi.

123 Nemot vērā tostarp prasītājiem pārmesto pārkāpumu ļoti smago raksturu un faktu apstrīdēšanu no viņu puses, proti, elementus, kas skaidri izriet no Lēmuma teksta, šīs trīs leģitīmās intereses šajā gadījumā pastāvēja. Šajā sakarā atbildētāja uzsver, ka prasītāji bez šaubām arī valsts procedūrā apstrīdēs tiem pārmestos faktus, saskaņā ar kuriem recidīvs bijis pilnībā iespējams, ja darbības, kas veidoja pārkāpumu, nebūtu bijušas publiski izziņotas, un ka aizliegta vienošanās, kas ietver cenu noteikšanu un informācijas apmaiņu, ir ļoti smags pārkāpums, ko nevar atstāt bez ievēribas, nosakot naudas sodu, kas būtu jāuzliek recidīva gadījumā.

124 Replikas rakstā prasītāji atbild, ka atbildētājas pieminētās intereses nevar pamatot Lēmuma pieņemšanu attiecībā uz tiem.

125 Kas attiecas uz interesēm sekmēt uzņēmumu priekšzīmīgu uzvedību un atturēt tos no jebkura recidīva, prasītāji norāda, ka paziņojumam par iebildumiem attiecībā uz tiem jau bija atturošs spēks, tā ka šajā nolūkā attiecībā uz tiem nebija vajadzīgs pieņemt lēmumu, kurā būtībā ir pārņemts minētā paziņojuma juridiskais saturs. Kas attiecas uz atturošo iedarbību no sabiedrības viedokļa, saskaņā ar prasītāju viedokli, pietika ar lēmumu, kas ir adresēts tiem uzņēmumiem, kuri ir vienošanās dalībnieki

un attiecībā uz kuriem nebija noilguma. Turklāt tie norāda, ka, nepastāvot reāliem attiecīgās prakses atkārtota pielietojuma draudiem, atzīt leģitīmas intereses atturēt no jebkura recidīva nozīmētu, ka Komisija varētu pieņemt Lēmumu, ar kuru konstatē pārkāpumu, jebkurā gadījumā, neatkarīgi no lietas apstākļiem un no laika, kad pārkāpums izdarīts.

126 Kas attiecas uz interesi ļaut personām, kurām nodarīts kaitējums, vērsties valstu tiesās ar civilprasību, prasītāji uzskata, ka to nevar uzskatīt par leģitīmu. Ne EK līgums, ne Regula Nr. 17 nekādi nepiešķir atbildētājam funkcijas nodrošināt šādu iespēju vērsties tiesā.

127 Savā atbildes rakstā uz repliku atbildētāja precizē — tās iebildumi šajā lietā nebalstās uz vispārēju apgalvojumu par to, ka visos gadījumos pastāv leģitīmas intereses pieņemt lēmumu, ar kuru konstatē pārkāpumu. Tā uzsver, ka recidīva draudi, kas pretēji sabiedrības interesēm, ir īpaši nopietni smagāko vienošanos gadījumā un, konkrētāk, pastāvot tādiem pārkāpumiem, kas pēc dabas ir slepeni un tāpēc Komisijai grūtāk atklājami. Tāpēc līdzsvaram, ko nosaka starp uzņēmumu, kas ir adresāti, interesēm un sabiedrības interesēm, vajadzētu būt atšķirīgam gadījumos, kad ir runa par ļoti smagiem pagātnē izdarītiem pārkāpumiem un mazāk nozīmīgiem pārkāpumiem.

128 Attiecībā uz interesēm ļaut vērsties dalībvalstu tiesās atbildētāja uzsver personu, kuras ir cietušas kaitējumu, īpašās grūtības pierādīt pārkāpumu, kas ir izdarīts tik plašā ģeogrāfiskā mērogā, kā arī nozīmi, kāda ir Komisijas pierādījumu iegūšanas funkciju īstenošanai, izmeklējot slepenas vienošanās. Tā uzsver, ka nav atsaukusies uz attiecīgo interesi kā tādu, kas sistemātiski attaisno lēmuma, ar kuru konstatē pārkāpumu, pieņemšanu, bet saistībā ar īpaši smagu pārkāpumu — tāpat kā attiecībā uz interesēm atturēt no recidīva. Turklāt atbildētāja piebilst, ka līdzekļu pastāvēšana civiltiesisko kaitējumu atlīdzināšanai arī var pildīt sabiedrības interešu funkciju, ciktāl šie līdzekļi var atturēt no konkurences noteikumu pārkāpuma. Kopienas tiesības uzskata šo līdzekļu pastāvēšanu par vitālu, lai nodrošinātu pilnīgu

EKL 81. un 82. panta piemērošanu (Tiesas 2001. gada 20. septembra spriedums lietā C-453/99 *Courage un Crehan, Recueil*, I-6297. lpp.).

Pirmās instances tiesas vērtējums

¹²⁹ Prasītāji apgalvo, ka Komisijas kompetencē nebija pieņemt Lēmumu attiecībā uz tiem, jo nav normas, kas tai dod tiesības ar lēmumu konstatēt jau beigušos pārkāpumus, it sevišķi tad, kad ir beidzies Regulas Nr. 2988/74 1. panta 1. punktā minētais noilguma termiņš, un nepierādot, ka attiecībā uz tiem šī lēmuma pieņemšanu pamatoja leģitīmas intereses.

¹³⁰ Kas attiecas uz iepriekš 113. un 114. punktā norādītajiem prasītāju argumentiem, šī sprieduma 37. punktā jau tika atgādināts, ka konkurences noteikumu pārkāpuma izbeigšana pirms Komisijas lēmuma pieņemšanas kā tāda neliedz Komisijai īstenot pilnvaras konstatēt šo pārkāpumu, jo Tiesa ir nospriedusi, ka Komisija var pieņemt lēmumu, ar kuru konstatē pārkāpumu, ko attiecīgais uzņēmums jau ir izbeidzis, tomēr ar nosacījumu, ka iestādei ir leģitīmas intereses to darīt (iepriekš minētais spriedums lietā *GVL/Komisija*, 24. punkts).

¹³¹ Turklāt iepriekš 63. punktā tika nospriests, ka tad, ja no Regulas Nr. 17 ieviestā režīma Komisijas pilnvaras konstatēt pārkāpumu izriet tikai netieši, proti, ciktāl tiešās pilnvaras uzlikt pienākumu pārtraukt pārkāpumu un uzlikt naudas sodus to nepieciešami nozīmē (iepriekš minētais spriedums lietā *GVL/Komisija*, 23. punkts), šādas netieši norādītās pilnvaras tomēr nav pakļautas vienīgi iestādes tiešo pilnvaru īstenošanai. Tāpēc fakts, ka Komisijai vairs nav pilnvaru uzlikt naudas sodus pārkāpuma izdarītājiem tāpēc, ka ir pagājis Regulas Nr. 2988/74 1. panta 1. punktā

minētais noilguma termiņš, kā tāds neliedz pieņemt lēmumu, ar kuru konstatē, ka ir noticis šis šobrīd pagājušais pārkāpums.

¹³² Kas attiecas uz iepriekš 115.–118. punktā izklāstīto prasītāju argumentu, jautājums, ko tie patiesībā izvirza, nav par to, vai Komisijas kompetencē bija ar lēmuma palīdzību konstatēt beigušos pārkāpumus, par kuriem atbildīgi prasītāji, bet gan noskaidrot, vai Komisijai šajā lietā bija leģitīmas intereses pieņemt lēmumu, ar kuru konstatē šos pārkāpumus (šajā nozīmē skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *GVL/Komisija*, 24. punkts). Ar šiem argumentiem prasītāji būtībā kritizē to, kā šajā lietā tika īstenota šī kompetence.

¹³³ Pirmās instances tiesa var tikai uzsvērt — no Lēmuma nekādi neizriet, ka Komisija tiešām būtu apskatījusi jautājumu par to, vai viņai ir šādas intereses vai nav.

¹³⁴ Izvaicāta šajā sakarā tiesas sēdē, atbildētāja balstījās uz Lēmuma 651. apsvērumu, kas ietver Komisijas secinājumu, saskaņā ar kuru bija lietderīgi pieņemt lēmumu, ar kuru konstatē pārkāpumu attiecībā uz prasītājiem, un šis secinājums, pēc tās domām, būtībā nozīmē to pašu, ko apgalvojums, ka bija leģitīmas intereses to darīt.

¹³⁵ Tomēr ir jākonstatē — minētajā apsvērumā apgalvojot, ka “noteikumi par noilgumu attiecas tikai uz soda naudu [naudas sodu] vai sankciju piemērošanu” un ka “tie neietekmē Komisijas tiesības izmeklēt lietas, kuru priekšmets ir vienošanās, un attiecīgā gadījumā pieņemt aizliegumu lēmumus”, Komisija atbildēja, vienīgi vēloties noraidīt prasītāju izvirzītos argumentus, saskaņā ar kuriem par attiecīgajiem pārkāpumiem, pat ja tos pierādītu, vairs nevar pieņemt lēmumu, jo ir iestājies noilgums. No šī apgalvojuma nevar secināt, ka Komisija būtu sev uzdevusi

jautājumu, vai tai ir leģitīmas intereses ar lēmumu konstatēt prasītāju jau izbeigtos pārkāpumus.

- 136 No iepriekš minētā izriet, ka, tā kā pieņemot Lēmumu, netika pārbaudīts, vai pārkāpuma konstatēšanu attiecībā uz prasītājiem pamatoja leģitīmas intereses, Komisija ir pieļāvusi tiesību kļūdu, kas pamato Lēmuma atcelšanu daļā, kura attiecas uz prasītājiem.
- 137 Turklāt atbildētāja nav arī pierādījusi Pirmās instances tiesā, ka šajā gadījumā šādas leģitīmas intereses pastāvēja. Protams, Pirmās instances tiesā atbildētāja norādīja, ka, papildus interesēm noskaidrot juridisko situāciju, kas par leģitīmām tika atzītas tādos apstākļos, kādi bija lietā, kurā pieņēma iepriekš minēto spriedumu *GVL/* Komisija, šajā lietā Lēmuma pieņemšanu attiecībā uz prasītājiem varētu pamatot citas intereses, proti, nepieciešamība sekmēt uzņēmumu priekšzīmīgu uzvedību, atturēt no recidīva, ņemot vērā attiecīgo pārkāpumu īpaši smago raksturu, un ļaut skartajām trešajām personām vērties valsts tiesās ar civilprasību.
- 138 Tomēr ir jākonstatē, ka atbildētāja tikai vispārēji uzskaita trīs gadījumus un nepierāda, minot ar šo lietu saistītus apstākļus, kas attiecas uz ļoti smagiem un ļoti plaša mēroga pārkāpumiem, ko pārmet prasītājiem, ka šīs hipotēzes šajā gadījumā būtu pierādījušās un tāad pamatotu tās leģitīmās intereses attiecībā uz prasītājiem pieņemt Lēmumu, ar kuru konstatē minētos pārkāpumus. Komisija nav Pirmās instances tiesai konkrēti paskaidrojusi, kāpēc attiecīgo pārkāpumu veidojošo izbeigto darbību smagums vai ģeogrāfiskais mērogs, īpaši prasītāju gadījumā, radīja nepieciešamību ar lēmumu konstatēt izbeigtu pārkāpumu veidojošas darbības. Tāpat tā nav sniegusi ne mazāko norādi uz recidīva draudiem no prasītāju puses. Atbildētāja tāpat nesniedza norādes, kas attiektos uz lietas apstākļiem, par tiesvedībām, ko uzsākušas vai varētu uzsākt personas, kuras cietušas kaitējumu no pārkāpumu veidojošām darbībām.

139 Turklāt prasītāji apstrīdēja Pirmās instances tiesā atbildētājas minēto interešu leģitimitāti, apgalvojot, ka attiecībā uz tiem paziņojumam par iebildumiem bija pietiekami atturoša iedarbība un ka nebija nekādu reālu draudu saistībā ar iespējamu pret konkurenci vērstu darbību atkārtošanos, un ka vēlēšanās dot iespēju vērsties valstu tiesās pati par sevi ir apšaubāma. Taču atbildētāja uz šiem iebildumiem neatbildēja pietiekami izsmelši, lai pierādītu apgalvotās leģitīmās intereses.

140 Tātad otrais pamats ir atzīstams.

Par prasītāju pieteikumu, kas vērsts uz to, lai daži dati netiktu iekļauti ar šīm lietām saistītās publikācijās

141 Prasītāji katrs savā prasības pieteikumā lūdza Pirmās instances tiesu no publikācijām, kas saistītas ar šo lietu, izslēgt visas norādes uz precēm un periodiem, saistībā ar pārkāpumiem, par ko tie vainoti Lēmumā, ņemot vērā to raksturu.

142 Šajā sakarā ir jānorāda — no dokumentiem, ko nolūkā pievienot lietai prasītāji iesnieguši kā sava replikas raksta pielikumu, izriet, ka pēc šo prasību iesniegšanas prasītāji un Komisija padziļināti apsprieda Lēmuma publicēšanu. Prasītāji bija lūguši Komisiju minētā lēmuma publicēšanai paredzētajā versijā neiekļaut nevienu norādi

uz viņu firmu, vitamīniem, saistībā ar kuriem tos vairo pārkāpumā, un uz citiem elementiem, kas ļautu tos identificēt kā uzņēmumus, kuri ir bijuši aizliegtu vienošanos dalībnieki.

143 Taču Komisija galu galā noraidīja šīs pretenzijas, un lēmuma nekonfidencialajā versijā, kas 2003. gada 10. janvārī publicēta "Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī", ir skaidri minēti elementi, par kuriem ir iesniegti iepriekš 141. punktā minētie prasītāju pieteikumi (skat. it īpaši Lēmuma 1. pantu).

144 Tā kā pēc šo prasību iesniegšanas informācija šādi ir kļuvusi par publiski pieejamu, kas izslēdz iespēju, ka uz to varētu attiecināt konfidencialitāti (Pirmās instances tiesas otrās palātas paplašinātā sastāvā priekšsēdētāja 1994. gada 9. novembra rīkojums lietā T-7/93 *Langnese Iglo*/Komisija, *Recueil*, II-1533. lpp., 11. punkts; Pirmās instances tiesas piektās palātas paplašinātā sastāvā priekšsēdētāja 1997. gada 3. jūnija rīkojums lietā T-102/96 *Gencor*/Komisija, *Recueil*, II-879. lpp., 29. punkts, un Pirmās instances tiesas otrās palātas paplašinātā sastāvā priekšsēdētāja 1998. gada 3. jūlija rīkojums lietā T-143/96 *Volkswagen* un *Volkswagen Sachsen*/Komisija, *Recueil*, II-3663. lpp., 20. punkts), tad prasītāju pieteikums ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

145 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punkta noteikumiem, lietas dalībniekam, kam spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā atbildētājam spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar prasītāju prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA
(ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

- 1) atcelt Komisijas 2001. gada 21. novembra Lēmumu 2003/2/EK par EKL 81. panta un EEZ līguma 53. panta piemērošanas procedūru (lieta COMP/E 1/37.512 – Vitamīni) daļā, kas attiecas uz prasītājiem;**
- 2) atbildētāja atlīdzina tiesāšanās izdevumus.**

Legal

Lindh

Mengozzi

Wiszniewska-Białecka

Vadapalas

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2005. gada 6. oktobrī.

Sekretārs

Priekšsēdētājs

H. Jung

I. Legal